

Forfatter: Kingo, Thomas

Titel: Digtning i udvalg

Citation: Kingo, Thomas: "Digtning i udvalg", i Kingo, Thomas: *Digtning i udvalg*, udg. af Marita Akhøj Nielsen, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1995, s. 450.  
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-kingo09val-shoot-idm140375705124912.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Digtning i udvalg

### 3. Bøjning.

#### A. Navneord:

- Ejefald bestemt form ender hos Kingo ofte på -sens som »livsens«.
- Navnet hedder »Jesus« i nævnefald, »Jesu« i tiltale og i ejefald, ellers »Jesum«.
- En del ord har forskelligt køn hos Kingo og i moderne dansk, f.eks. »en syn« og »sit Hierte-rood«.

#### B. Tillægsord:

- Tillægsord er tit ubøjede hos Kingo, således »sin kierlig Arm«.
- Tillægsord med endelsen -en kan svare til moderne dansk den + tillægsord, f.eks. »grønne Lund«.

#### C. Udsagnsord:

- Ønskemåde, der ender på -e, bruges hyppigere end i dag, bl.a. »Ald min Inder-deel sig røre«.
- Udsagnsordene kan bøjes i tal; nutids flertal ender på -e, f.eks. »hans Kinder falme«; bydemåde flertal har endelsen -er, således »Græder, alle Øyne«.
- Anden person ental kan have endelsen -st, f.eks. »kandst«, eller -t, bl.a. »vilt«.
- Nutid af udsagnsord, der i bydemåde ender på -r, kan være enstavet som »bær«: bærer.
- Bydemåde ender ofte på -e, således »velsigne«: velsign.
- Mange udsagnsord, der i moderne dansk danner datid på -ede, har hos Kingo en kortere form, nemlig på -de (bl.a. »strøde«), på -te (f.eks. »hente«: hentede), på -ed (således »fanged«: fangede) eller på -et (som »blusset«: blussede).